

Δέλτα' πλήθος ἄπειρον ἐλοθίων πτηνῶν εἰςιν οἱ κάτοικοι τῶν ἐρημιῶν τούτων, ἐντὸς τῶν ὁποίων διακίτωνται προσέτι καὶ φοβεροὶ λύκοι καὶ ἀχιόχοιροι τερατώδεις καὶ ἄπειρα σιμῆνη κωνώπων. Μετὰ 5 $\frac{1}{3}$ ὥρας ἐκ Τούλτσας, (89 μίλια ἀπὸ Γαλαζίου) κείται ὁ

Σουλινᾶς, ὁ πρῶτος λιμὴν τῆς Τουρκίας ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσῃ, ἐπὶ τῆς ΑΜ. ἐσχατιᾶς τοῦ ὀμωνήμου βραχίονος τοῦ Δουνάδεως. Ἡ πόλις εἶναι ἐκτισμένη κατ' εὐρωπαϊκὸν τρόπον, ἔχει ὁδοὺς εὐθείας καὶ καθαρὰς, λιμένα πρόσφορον, εἶναι δὲ καὶ πρωτεύουσα διαμερισματος, ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ σαντζακίου τῆς Τούλτσας. Ἐκ τοῦ Σουλινᾶ ἀπέχει ἡ Ὀδητὸς διὰ θαλάσσης 40 ὥρας.

Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἡ Δόβρουτσα περιέχει τινεὶς πολίχνας συνδεομένας πρὸς ἀλλήλας δι' ὁδῶν. Οὕτω πρὸς Μ. τῆς Τούλτσας φέρεται ὁδὸς ἀπὸ ταύτης μέχρι τῆς πόλεως Βαβαδάρ, εἰς ἣν καταλήγει καὶ ὁδὸς ἀπὸ Ἰσακτσας, ἐντεῦθεν δὲ προχωροῦσα δικρονοῦται, καὶ εἰς κλάδος αὐτῆς πρὸς Β. φέρεται εἰς Χίρσοβαν, ἕτερος δὲ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου πολίχνην Καραγελικ, ἐκ ταύτης δὲ εἰς Καραμουράτ καὶ Κωνσταντῆσαν. Περὶ τὸ μέτρον δὲ τοῦ βραχίονος τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ πρὸς Μ. κείται ἡ πολίχνη Δουναβίτσι ἐπὶ τοῦ ὀμωνήμου ποταμοῦ τοῦ συνδέοντος ἐν εἴδει διώρυγος τὴν λίμνην Ῥαζέλιμ πρὸς τὸν βραχίονα τούτον.

Ἐπὶ ὑγιεινῆν ἔποψιν ἡ Δόβρουτσα εἶναι τόπος νοσώδης, ὡς τῶν ἐνυπαρχόντων ἐλῶν καὶ τελμάτων.

[Ἐκ τοῦ ὁδοπορικοῦ τοῦ Ἰσαμπέργ, τῶν γεωγραφικ. πινάκων τοῦ Κιπέρτου, Schaefer, Fried, καὶ ἐτέρων βοηθημάτων.]

A. ΜΗΛΙΑΡΚΗΣ.

ΤΟ ΒΟΡΕΙΟΝ ΣΕΛΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΟΥΜΒΟΛΔΟΝ

Στενωῶς συνδέεται μὲ τὸν μαγνητισμὸν τῆς γῆς καὶ τὰς ἠλεκτρομαγνητικὰς δυνάμεις ἡ παραγωγή τοῦ πολικοῦ φωτὸς ὡς καὶ ἡ θερμότης τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, τοῦ ὁποῦ οἱ μαγνητικοὶ πόλοι δύνανται νὰ θεωρηθῶσι καὶ ὡς πόλοι ψύχους. Τὸ βόρειον σέλας δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς αἰτία διαταράξεως τῆς ἰσορροπίας τοῦ γήινου μαγνητισμοῦ, ἀλλ' ἀπλῶς ὡς τὸ ἀποτέλεσμα ἐνεργείας γήινης, τῆς ὁποίας ἡ ἔντασις ὑψοῦται μέχρι παραγωγῆς φωτεινοῦ φαινομένου. Ἡ ἐμφάνισις τοῦ βορείου σέλαος εἶναι φαινόμενον τὸ ὁποῖον θέτει τέρμα εἰς μαγνητικὴν θύελλαν, ὡς εἰς ἠλεκτρικὴν θύελλαν ἕτερον φωτεινὸν φαινόμενον, ἡ ἀστραπή, ἀναγγέλλει ὅτι ἐπανῆλθε πάλιν ἡ πρὸς στιγμὴν διαταραχθεῖσα ἰσορροπία τῆς ἠλεκτρικῆς.

Ὅπως ἀπεικονίσταμεν τὸ φωτεινὸν τοῦτο μετέωρον, περιγράφομεν τὰς διαφόρους φάσεις τῆς

παραγωγῆς τελείου βορείου σέλαος. Εἰς τὸν δριζόντια, κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ μαγνητικοῦ μεσημβρινοῦ τοῦ τόπου, ὁ οὐρανὸς, κατ' ἀρχὰς αἴθριος, ἄρχεται σκοτιζόμενος, σχηματίζεται δὲ εἶδος τι νεφελώδους παραπετάσματος τὸ ὁποῖον ἀνέρχεται βραδέως καὶ ὑψοῦται μέχρι 40 μοιρῶν περίπου. Διὰ τοῦ σκοτεινοῦ τούτου κυκλικοῦ τμήματος τοῦ οὐρανοῦ, τοῦ ὁποῦ ἡ χροιά κλίνει πρὸς τὸ ἰώδες, οἱ ἀστέρες διορῶνται ὡς διὰ πυκνῆς ὀμίχλης, βραδύτερον δὲ περὶ τὰ πέρατα ἀναφαίνεται τόξον ἐν εἴδει ταινίας κατ' ἀρχὰς μὲν λευκὸν, εἶτα κίτρινον, διαχέον ἄπλετον φῶς. Ἐνίοτε τὸ φωτεινὸν τοῦτο τόξον φαίνεται ὡσεὶ ταρρασσόμενον ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους, ἀλλάσπον διηνεκῶς μορφήν καὶ ἐκτοξεῦον συγχρόνως στήλας φωτὸς ἀκτινοειδῶς ἀνερχομένης μέχρι τοῦ ζηνίθ (τοῦ κατακορύφου σημείου). Ἐφ' ὅσον ἡ ἐκπομπὴ τοῦ πολικοῦ φωτὸς εἶναι ἰσχυρὰ ἐπὶ τοσοῦτον εἰς ζωνὰ καὶ τὰ χρώματα, ἅτινα ἀπὸ τοῦ ἰώδους καὶ τοῦ κίτρου κλίνουσι πρὸς τὸ πράσινον καὶ ἐρυθρὸν, παραλλάσσοντα μετ' ὅλων τῶν ἐνδιαμέσεων χροιάων.

Συμβαίνει δὲ τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τοὺς ἠλεκτρικοὺς σπινθῆρας, τῶν ὁποίων ἡ χροιά καὶ ἡ λάμψις εἶναι ἐπὶ τοσοῦτον ζωηρότερα ἐφ' ὅσον ἰσχυρότερα ἡ τάσις τῆς ἠλεκτρικῆς ἐκρήξεως. Ἄλλοτε αἱ στήλαι τοῦ φωτὸς φαίνονται ὡσεὶ ἐκσφενδονιζόμεναι ἐκ τοῦ λάμποντος τόξου, μεμιγμέναι μετὰ μελαίνων ἀκτίνων ὁμοίων πρὸς πυκνὸν καπνὸν, ἄλλοτε πάλιν ὡσεὶ ἐγειρόμεναι ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ διάφορα σημεία τοῦ ὀρίζοντος, σχηματίζουσαι θάλασσαν πυρὸς, τῆς ὁποίας τὴν λαμπρότητα ἀδύνατον ν' ἀπεικονίσῃ καὶ ὁ ἄριστος τῶν ζωγράφων, διότι εἰς ἐκάστην στιγμὴν ταχεῖαι κυματοειδεῖς κινήσεις μεταβάλλουσι τὸ σχῆμα καὶ τὴν λαμπρότητα αὐτοῦ.

Εἰς ὀρισμένας στιγμάς, ἡ ἔντασις τοῦ φωτὸς αὐξάνει ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε τὸ βόρειον σέλας διατελεῖ ἐπίσης λαμπρὸν, καίτοι τοῦ ἡλίου λάμποντος ὑπὲρ τὸν δριζόντια.

Ἡ ἐμῆ τοῦ σημείου ἐν τῷ οὐρανῷ, πρὸς τὸ ὁποῖον διεύθυνεται μαγνητικὴ βελὸν ἑλευθερῶς κρεμασμένη ἀπὸ τοῦ κέντρου τῆς βαρύτητός της, αἱ ἀκτίνες συσπειροῦνται σχηματίζουσαι τὸ καλούμενον στέμμα τοῦ βορείου σέλαος, τὸ ὁποῖον ὅταν ἀνακινήται ἀναγγέλλει τὸ πέραν τοῦ λαμπροῦ τούτου μετεώρου. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης, αἱ φωτεινὰ ἀκτίνες βαθυμῶδον ἀραιοῦνται, σμικρύνονται καὶ ἀμαυροῦνται. Τὸ στέμμα καὶ τὰ φωτεινὰ τόξα διαλύονται, μετ' οὐ πολὺ δὲ δὲν βλέπει τις ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ θόλου εἰμὴ μεγάλας νεφελώδεις κηλίδας ἀκινήτους, ὡχρὰς, χρώματος τεφρώδους. Καὶ αὐτὰ βαθυμῶδον ἐκλείπουσι ὡς καὶ τὸ νεφελῶδες παραπέτασμα τὸ ὁποῖον ἀνήγγειλε τὴν ἐμφάνισιν τοῦ λαμπροῦ μετεώρου, μετ' οὐ πολὺ δὲ με-

νει ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα ὑπόλευκόν τι νέφος ἀκονίστον κατακερατισμένον εἰς μικροὺς νεφελώδεις σωρούς, τελευταῖον ἔχως τοῦ λαμπροτέρου τῶν φαινομένων, ἅτινα τὰ ὑψηλότερα τῆς ἀτμοσφαιρας στρώματα παρέχουσιν εἰς τὰ ὄμματα τῶν ἀνθρώπων.

TIM. A. ΑΓΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

ΠΕΡΙ ΜΥΚΗΤΩΝ

Μεταξὺ τῶν ἀναγνωστῶν μας πολλοὶ ἴσως πιστεύουσιν ὅτι οἱ μύκητες (τὰ κοινῶς λεγόμενα μανιτάρια) δὲν εἶναι φυτὰ· βλέποντες αὐτοὺς ἀνευ φύλλων, ἀνθέων καὶ καρπῶν, καὶ οὐδὲν κοινὸν ἔχοντας πρὸς τὰ λοιπὰ φυτὰ, παρατηροῦντες τὴν αἰφνιδίαν ἐμφάνισίν των εἰς μέρη ὅπου χεῖρ ἀνθρώπου δὲν τοὺς ἔσπειρεν, ἐξ ἧς καὶ ἡ κοινὴ καὶ γνωστὴ τοῖς πᾶσι φράσις ἐπὶ παντὸς ἀπροσδοκῆτου «*μᾶς ἐφύτρωσε σὰν μανιτάρια*», καὶ τὴν ὀλιγοχρόνιον καὶ διαβατικὴν ὑπαρξίν των, τὰ παράδοξα, τέλος, καὶ ἀλλόκοτα σχήματα καὶ χρώματα τὰ ὅποια λαμβάνουσι, δυσκολεύονται ἴσως νὰ παραδεχθῶσιν ὅτι τὰ περίεργα ταῦτα πλάσματα τῆς φύσεως ὑπάγονται εἰς τὸ βασίλειον τῶν φυτῶν. Καὶ μολοντοῦντο οἱ μύκητες εἶναι φυτὰ γεννώμενα, αὐξάνοντα, καρποφοροῦντα καὶ θνήσκοντα, δυνάμει τῶν αὐτῶν νόμων δι' ὧν παράγονται καὶ ζῶσι τὰ δένδρα, οἱ θάμνοι καὶ αἱ πόαι.

Οἱ μύκητες εἶναι φυτὰ βλαστάνοντα πάντοτε ἐπὶ ὀργανικῶν σωμάτων εὐρισκομένων εἰς κατάστασιν σήψεως· μόνον φυτικὴ καὶ ζωικὴ οὐσία ἐν ἀποσυνθέσει χρησιμεύει εἰς αὐτοὺς ὡς τόπος βλαστήσεως· διὰ νὰ βλαστήσῃσι δὲ ἀπαιτοῦσι μέτριον ἢ ὀλίγον φῶς, ὑγρασίαν πολλήν καὶ τὴν δέουσαν θερμότητα· τινὲς τούτων εἶναι τόσον βραχυβίοι, ὥστε ἐντὸς ὀλίγων ὥρῶν διανύουσιν ὀλόκληρον τὸ στάδιον τῆς ζωῆς των, βλαστάνοντες, καρποφοροῦντες καὶ θνήσκοντες.

Οἱ μύκητες εἶναι τὰ πολυμορφώτερα τῶν φυτῶν, εἶναι οἱ Πρωτεῖς τοῦ φυτικοῦ βασιλείου, διὸ καὶ ἀπὸ τῶν ἀτελεστέρων μέχρι τῶν ἐντελεστέρων ἀπαντᾷ τις ὅλα τὰ σχήματα· ἄλλοτε ὑπὸ μορφὴν λεπτοτάτων νημάτων, ἄλλοτε ὑπὸ μορφὴν σφαιρῶν ἢ σκιαδῶν, ἢ δενδρουλλίων, ἄλλοτε λευκοὶ, ἢ μέλανες, ἢ ἐρυθροὶ, ἢ κυανοῖ, ἢ κίτρινοι, ἄλλοτε διὰ μικροσκοπίου μόνον ὄρατοι, καὶ ἄλλοτε παμμεγέθεις, διεγείρουσι τὸν θαυμασμὸν τοῦ φυσιοδίφου καὶ διὰ τὴν ποικιλίαν των αὐτὴν κατήντησε νὰ γίνωσι κλάδος ἴδιος ἐν τῇ βοτανικῇ ἐπιστῆμῃ καὶ νὰ ἐφελεκίσωσι τὴν προσοχὴν καὶ τὴν ὅλην ζωὴν σπουδαιότητων ἀνδρῶν, περιγραφᾶντων, κκαταξάντων καὶ εἰκονισάντων αὐτοὺς.

Οἱ μικροσκοπικοὶ μύκητες εἶναι κατασρεπτικώτατοι εἰς τὰ φυτὰ καὶ εἰς τὰ ζῶα. Εἶδη τινὰ τοῦ γένους *Aiscidium* (*Aescidium*) καλύπτουσι

πολλάκις ὀλόκληρον τὴν ἐπιφάνειαν τῶν φύλλων καὶ πνίγουσι τὰ φυτὰ. Τὰ γένη *Τριχόσπορον* (*Trichosporum*) καὶ *Μικρόσπορον* (*Microsporium*) παρατηρήθησαν ἐπὶ τινος ἀσθενείας τῶν μεταξοσκωλήκων, καὶ ἐπὶ διαφόρων πληγῶν, τοῦ κνύου, καὶ ἄλλων δερμικῶν ἀσθενειῶν· τὸ γένος *Uredo* καὶ τὰ εἶδη αὐτοῦ ἀποτελοῦσι τὴν νόσον τὴν καταστρέφουσαν τὰ σιτηρὰ, γνωστὴν ὑπὸ τὰ κοινὰ ὀνόματα *δαύλιασμα* καὶ *συνωπίδιασμα*. Ὅταν δὲ τὰ ζῦλα τῶν οἰκοδομῶν ἢ τῶν πλοίων εἶναι πορώδη καὶ σπογγώδη, ἐὰν τυχὸν προσβληθῶσιν ὑπὸ τῶν μικροσκοπικῶν τούτων ἐχθρῶν καταπίπτουσιν εἰς κόνιν. Διηγούνται ὅτι δίκροτον γαλλικὸν ἐπιστρέφον ἐκ θριάμβου ναυμαχίας καὶ διασωθὲν ἐκ τῆς καταστροφῆς τῶν ἐχθρικῶν σφαιρῶν ἐγένετο θῦμα τῶν μικροσκοπικῶν τούτων μυκήτων ἐν βραχυτάτῳ διαστήματι. Εἰς τοιαύτην περίστασιν εὐρέθη ὡς μόνον σωτήριον μέσον ἡ ἐπιτόλαιος ἀπανθράκωσις τῶν προσβληθέντων μερῶν.

Μύκητές τινες εἶναι χρήσιμοι ὡς φάρμακα ἠρωϊκὰ, οἳ εἶναι ὀκαλούμενος *Σκληρότιον* (*Seleotium Clavus*), χρήσιμος εἰς δυστοκίας· οὗτος βλαστάνει ἐπὶ τῶν σταχύων τῆς κοινῆς *σίκαλης*· ἐξ ἄλλων κατασκευάζεται ἡ κοινὴ *ἴσκα*, χρήσιμος εἰς τὴν χειρουργικὴν καὶ ἄλλας χρείας· ἄλλοι εἶναι ἐδῶδιμοι, καθὼς ὁ *πεδινὸς ἀγαρικὸς*, τὰ ὕδα (κοινῶς ὕτανα), κτλ.

Ὁ *ἐδῶδιμος* ἢ *πεδινὸς ἀγαρικὸς* καλλιεργείται ἐν Εὐρώπῃ διὰ τὴν πολλὴν αὐτοῦ χρῆσιν ἐν τῇ μαγειρικῇ.

Πολλοὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ Τουρκίᾳ καὶ ἄλλαχθῶ ἐγένοντο θύματα δηλητηριασθέντες ὑπὸ τῶν μυκήτων· διὰ τοῦτο εἰς τὰς μεγαλοπόλεις τοῦ ἐξευγενισμένου κόσμου δὲν ἐπιτρέπεται πώλησις μυκήτων ἐν τῇ ἀγορᾷ, εἰμὴ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον δι' ἐκεῖνα τὰ εἶδη τὰ πασίγνωστα ὡς *ἀβλαβῆ*, καὶ παρὰ τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων συγχωρούμενα.

ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ ΤΗΣ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΚΝΗΜΙΔΩΝ

Κατὰ τὸ γαλλικόν.

Ἐπὶ μακρὸν διημφισβητήθη ἡ ἀκριβὴς ἐποχὴ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ πλέκειν διὰ μηχανῆς τὰς περικνημίδας, ἀλλὰ σήμερον χάρις εἰς διαφόρους σοφὰς διερευνήσεις οὐδεμίᾳ ἀμφιβολίᾳ δύνανται νὰ ὑπάρξῃ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἐφευρετὴς τῆς ὑφαντουργικῆς μηχανῆς τῶν περικνημίδων ἐγένετο ὁ Οὐίλλιαμ Λῆ, διαμαρτυρόμενος ἱεροκήρυξ τῆς Καλθερτῶνος ἐν τῇ κομητείᾳ τῆς Νοττιγγάμης ἐν Ἀγγλίᾳ, ἰδοὺ δὲ τίνι τρόπῳ·

Ὁ Λῆ ἤρᾶτο νεάνιδος καλουμένης *Μαρίας Πάτσην* καὶ κατοικούσης εἰς τὸ μικρὸν χωρίον Γουδ-